

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 100/24

V Lucemburku dne 13. června 2024

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-563/22 | Zamestnik-predsedaťel na Daržavna agencia za bežancite (Postavení uprchlíka – Osoba bez státní příslušnosti palestinského původu)

Osobám bez státní příslušnosti palestinského původu, které jsou registrovány u agentury UNRWA, musí být v zásadě přiznáno postavení uprchlíka, pokud je třeba na ochranu nebo podporu od agentury UNRWA nahlížet tak, že není dále poskytována

Na podporu nebo ochranu od agentury UNRWA je zejména třeba nahlížet tak, že není žadateli dále poskytována, pokud tento orgán z jakéhokoli důvodu již nemůže žádné osobě bez státní příslušnosti palestinského původu, která pobývá v jednom ze sektorů oblasti působení agentury UNRWA, kde měl žadatel dosavadní pobyt, zajistit důstojné životní podmínky nebo podmínky minimální bezpečnosti

V červenci 2018 matka a její nezletilá dcera, které jsou obě osobami bez státní příslušnosti palestinského původu, opustily město Gazu a přes Egypt, Turecko a Řecko nelegálně vstoupily do Bulharska. Jejich první žádost o mezinárodní ochranu podaná u bulharských orgánů byla pravomocně zamítnuta, neboť neprokázaly, že opustily Pásmo Gazy z obavy před pronásledováním. Podaly tedy druhou žádost (tzv. následnou žádost) a uplatnily svou registraci u Agentury Organizace spojených národů pro pomoc a práci ve prospěch palestinských uprchlíků na Blízkém východě (UNRWA). Domáhaly se přiznání postavení uprchlíka v návaznosti na to, že jim agentura UNRWA fakticky přestala poskytovat ochranu. Následná žádost byla také zamítnuta, neboť dotčené osoby se vzdaly podpory od agentury UNRWA, když dobrovolně opustily oblast jejího působení.

Bulharský soud, na který se dotčené osoby obrátily, požádal Soudní dvůr o výklad směrnice o řízeních¹, pokud jde o rozsah posouzení opodstatněnosti následné žádosti. Dále požádal Soudní dvůr o výklad kvalifikační směrnice². Podle Soudního dvora **jsou osoby, které jsou zaregistrovány u agentury UNRWA, v zásadě vyloučeny z postavení uprchlíka v Evropské unii**. Pokud však agentura UNRWA z jakéhokoli důvodu³ přestane ochranu nebo podporu poskytovat, mělo by být těmto osobám bez dalšího⁴ přiznáno postavení uprchlíka. Soudní dvůr měl upřesnit, kdy má být na podporu nebo ochranu od agentury UNRWA nahlíženo tak, že není dále poskytována.

Soudní dvůr nejprve odpověděl, že posouzení opodstatněnosti následné žádosti se musí týkat všech předložených náležitostí. Musí být zohledněny i skutečnosti, které již byly posouzeny v rámci první žádosti.

Soudní dvůr dále poznamenal, že **kdyby bulharský soud dospěl k závěru, že s ohledem na obecné životní podmínky panující v Pásmu Gazy v okamžiku, kdy rozhoduje, musí být na ochranu nebo podporu, kterou agentura UNRWA poskytuje v tomto sektoru oblasti svého působení, nahlíženo tak, že oběma dotčeným žadatelkám není dále poskytována, muselo by jim být bez dalšího přiznáno postavení uprchlíka**. Toto postavení jim však musí být odepráno, pokud se na ně vztahuje jeden z jiných důvodů vyloučení stanovených v kvalifikační směrnici⁵.

Na podporu nebo ochranu od agentury UNRWA je zejména třeba nahlížet tak, že není žadateli nadále poskytována, pokud tento orgán z jakéhokoli důvodu již nemůže žádné osobě bez státní příslušnosti

palestinského původu, která pobývá v jednom ze sektorů oblasti působení tohoto orgánu, kde měl tento žadatel dosavadní pobyt, zajistit důstojné životní podmínky nebo podmínky minimální bezpečnosti.

Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že se kvůli následkům událostí ze dne 7. října 2023 životní podmínky v Pásmu Gazy i schopnost agentury UNRWA plnit své poslání bezprecedentně zhoršily.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění rozsudku, a případně jeho shrnutí](#) jsou zveřejněny na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

¹ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU](#) ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany.

² [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU](#) ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany.

³ Aniž bylo postavení uvedených osob definitivně rozhodnuto, což se dosud nestalo, jak vyplývá z ustanovení příslušných rozhodnutí Valného shromáždění OSN.

⁴ Ledaže se uplatní jiný důvod vyloučení stanovený směrnicí, jako je například skutečnost, že se daná osoba dopustila vážného zločinu mimo zemi svého azylu dříve, než byla uznána uprchlíkem.

⁵ Viz poznámka pod čarou č. 4.